

ZASADY POSTĘPOWANIA ORAZ OBRONA W PRZYPADKU ROSZCZEŃ POSZKODOWANYCH W WYPADKACH NA STOKACH

Białka Tatrzańska, 4 czerwca 2014 r.

Plan seminarium

- 1. Ogólne wprowadzenie do zasad odpowiedzialności cywilnej.**
Zasada winy czy zasada ryzyka?
- 2. Zasady postępowania w przypadku wypadku na stoku.**
Co, jak i kiedy należy zrobić?
- 3. Zasady postępowania w przypadku zgłoszenia roszczenia.**
Przed czym się bronić i na co zwracać uwagę?
- 4. Rola brokera jako uczestnika postępowania likwidacyjnego.**
Na czym polega postępowanie likwidacyjne?

Delikt czy kontrakt?

Źródłem odpowiedzialności mogą być:

- 1. Zobowiązania – odpowiedzialność kontraktowa powstająca pomiędzy stronami danej umowy cywilnoprawnej.**
- 2. Czyny niedozwolone – odpowiedzialność deliktowa wynikająca z działań lub zaniechań sprzecznych z obowiązującym porządkiem prawnym bądź działań lub zaniechań wywołujących szkodę.**

To samo działanie bądź zaniechanie może być źródłem zarówno odpowiedzialności kontraktowej bądź deliktowej.

Reżim odpowiedzialności

Przepisy kodeksu cywilnego określają ogólne podstawy i zasady odpowiedzialności cywilnej deliktowej.

Podstawowe reżimy (podstawy) odpowiedzialności cywilnej:

- 1. Odpowiedzialność na zasadzie winy – art. 415 i nast. k.c.**
- 2. Odpowiedzialność na zasadzie ryzyka – art. 435 i 436 k.c.**
- 3. Odpowiedzialność na zasadzie słuszności - zasada ogólna**

Zasady odpowiedzialności

Zasada winy

Odpowiedzialność za skutki działań/zaniechań naruszających obowiązujący porządek prawny powodujących powstanie szkody.

Zasada ryzyka

Odpowiedzialność za skutki działań/zaniechań, niezależnie od zaistnienia winy.

Zasada słuszności

Odpowiedzialność za skutki działań/zaniechań niezależnie od zaistnienia jakichkolwiek innych podstaw odpowiedzialności.

Czym jest stacja narciarska?

Stacja narciarska

Całość infrastruktury funkcjonalnej obejmująca stoki, urządzenia zaplecza, budynki administracyjne i rekreacyjne, **wyciągi i koleje, pojazdy specjalistyczne** oraz wszystkie inne budynki, budowle, maszyny i urządzenia związane z jej funkcjonowaniem.

Zasada winy czy zasada ryzyka?

Przesłanka podmiotowa

Na czym polega główna działalność sprawcy szkody?

Przesłanka przedmiotowa

Jaka była przyczyna szkody i z jakim rodzajem działalności bądź posiadanego mienia związana była dana szkoda?

W zależności od konkretnych okoliczności, sąd może przyjąć jako podstawę odpowiedzialności zasadę winy bądź zasadę ryzyka.

Zasada winy czy zasada ryzyka?

Jakikolwiek wypadek związany z funkcjonowaniem maszyn bądź urządzeń, w szczególności wyciągów, kolei linowych, ratraków, skuterów śnieżnych etc. rozpatrywany będzie co do zasady w oparciu o ryzyko.

Przykład:

Uderzenie narciarza przez orczyk, upadek z kanapy kolejki linowej, wpadnięcie pod ratrak.

Jakikolwiek inny wypadek nie związany z funkcjonowaniem powyżej wskazanych maszyn bądź urządzeń może być rozpatrywany w oparciu o zasadę winy.

Przykłady:

Upadek narciarza na stoku, zderzenie z elementem infrastruktury, upadek na oblodzonej ścieżce.

Czym jest wypadek?

Jakiegokolwiek zdarzenie, które związane jest z funkcjonowaniem podmiotu gospodarczego jakim jest **zorganizowany teren narciarski**, którego skutkiem jest szkoda w postaci utraty lub uszkodzenia rzeczy (szkoda rzeczowa) bądź uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź śmierci (szkoda osobowa).

Nastąpił poważny wypadek. Co robić?

Optymalnym sposobem ustalenia zasad postępowania w razie powstania wypadku jest:

- 1. Wprowadzenie procedury alarmowej zawierającej wytyczne co do zasad postępowania.**
- 2. Szkolenie pracowników z przepisów takiej procedury alarmowej.**
- 3. Wyznaczenie konkretnej osoby odpowiedzialnej za nadzór i wykonywanie takiej procedury alarmowej.**

Czynności podstawowe

1. **Udzielenie pierwszej pomocy.** Należy do obowiązków służb ratowniczych i w zależności od zastosowanych na danej stacji rozwiązań odpowiedzialność za jej udzielenie leży na wyspecjalizowanym podmiocie zewnętrznym (TOPR, GOPR) bądź na gestorze zatrudniającym na własny rachunek ratowników narciarskich.
2. **Powiadomienie służb zewnętrznych (policja)** jest oczywistym obowiązkiem w przypadku zdarzenia o poważnych rozmiarach, szczególnie gdy jest on związany z funkcjonowaniem pojazdów mechanicznych, wyciągów bądź kolei.
3. **Protokół z miejsca zdarzenia oraz ustalenie danych osób** będących bezpośrednimi świadkami zdarzenia - osób postronnych oraz pracowników stacji narciarskiej.

Czynności podstawowe

- 4. Należy wykonać maksymalnie obszerną dokumentację fotograficzną miejsca zdarzenia oraz elementów mogących mieć związek ze zdarzeniem. Niezwłocznie należy zabezpieczyć (utrwalić i przechowywać) dostępne nagrania z monitoringu wideo.**
- 5. W przypadku posiadania polisy OC należy zawiadomić o zdarzeniu swojego brokera ubezpieczeniowego lub inne osoby odpowiedzialne za uruchomienie i prowadzenie procedur likwidacyjnych.**

Czynności dodatkowe

1. Pisemne oświadczenia świadków i pracowników o przebiegu zdarzenia.
2. Wewnętrzne działania sprawdzające.

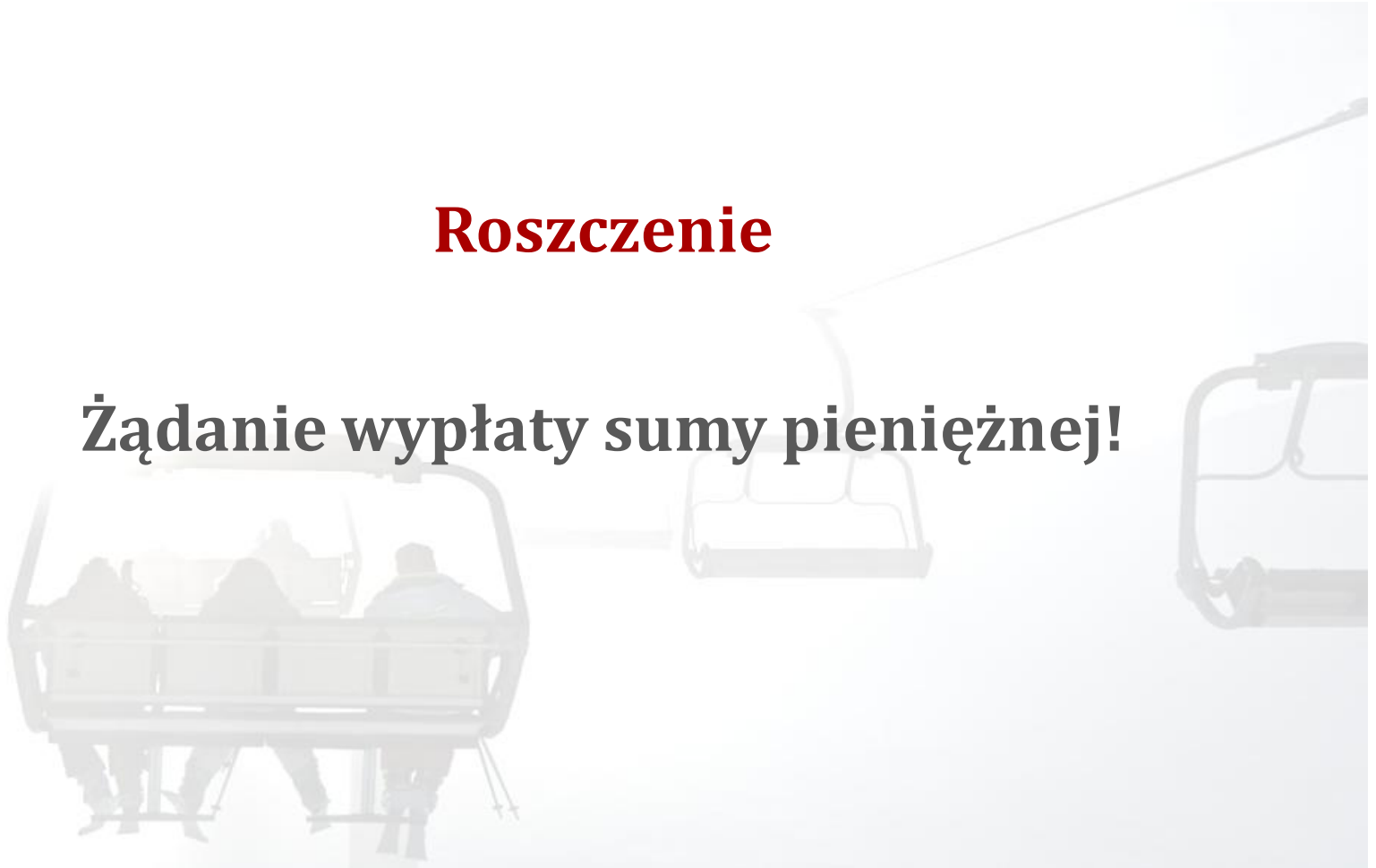
Chodzi tu o wszelkie informacje i dokumenty pozyskane przez Gestora, które mogą umożliwić:

- potencjalne uwolnienie się od odpowiedzialności;
- potencjalne ograniczenie swojej odpowiedzialności;
- ostateczną wypłatę bądź przyspieszenie wypłaty odszkodowania przez zakład ubezpieczeń.

Czym jest roszczenie?

Roszczenie

Żądanie wypłaty sumy pieniężnej!

Jak i kiedy można spodziewać się roszczenia?

Kiedy?

W praktyce od kilku tygodni do kilku miesięcy.

Roszczenie może zostać złożone przed upływem terminu przedawnienia czyli nawet po kilku latach od wypadku.

Forma

Roszczenie może być złożone w formie pisemnej, drogą elektroniczną. Brak jest prawnych wymagań co do formy roszczenia.

Kto może złożyć roszczenie?

Kto?

1. Bezpośrednio poszkodowany.
2. Przedstawiciel ustawowy poszkodowanego (w przypadku osób małoletnich).
3. Pełnomocnik pokrzywdzonego – adwokat, radca prawny, kancelaria odszkodowawcza.
4. Zakład ubezpieczeń – na skutek regresu po uprzedniej wypłacie odszkodowania.

Należy zwrócić uwagę na właściwą treść i zakres pełnomocnictwa do reprezentowania poszkodowanego.

Co musi wykazać poszkodowany?

W roszczeniu poszkodowany musi wykazać:

1. Fakt poniesienia szkody.
2. Zakres poniesionej szkody.
3. Związek przyczynowo skutkowy pomiędzy zdarzeniem, za które odpowiedzialność ponosi stacja narciarska a powstaniem szkody.
4. Winę stacji narciarskiej bądź przesłanki do odpowiedzialności stacji narciarskiej (zależnie od zasady winy bądź zasady ryzyka).

Co może wykazać stacja narciarska?

Stacja narciarska w obronie przed roszczeniem może wykazać:

- 1. Brak winy bądź brak przesłanek odpowiedzialności.**
- 2. Brak związku pomiędzy wypadkiem a szkodą.**
- 3. Zawyżoną wartość roszczenia.**

Należy pamiętać, iż ciężar udowodnienia zasadności roszczenia spoczywa na poszkodowanym.

Gestor musi co do zasady wykazać, iż nie ponosi odpowiedzialności za powstałą szkodę.

Co należy zrobić w przypadku wpłynięcia roszczenia?

- 1. Nie każde roszczenie musi być zasadne i udowodnione.**
- 2. W przypadku każdego roszczenia należy rozpocząć określone wewnętrzne działania wyjaśniające i sprawdzające.**
- 3. Bezpośrednio po przyjęciu roszczenia nigdy nie należy składać jakichkolwiek oświadczeń zawierających przyznanie się do odpowiedzialności lub choćby sugerujących bądź akceptujących zakres roszczenia.**
- 4. Skierowane roszczenie należy skierować zgodnie z obowiązującą procedurą do brokera bądź innych osób odpowiedzialnych za inicjowanie i prowadzenie procedur likwidacyjnych lub prawnych.**

Co zrobić z polisą OC?

Zgodnie z art. 822 § 4 k.c. poszkodowany może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela z pominięciem ubezpieczonego.

Brak jest przepisów prawnych nakazujących ujawnienie faktu posiadania, numeru polisy oraz nazwy zakładu ubezpieczeń.

Stacja narciarska może podjąć decyzję o samodzielnym zaspokojeniu roszczenia niezależnie od posiadania polisy OC.

Zakres roszczenia

Zgodnie z prawem obowiązek odszkodowawczy obejmuje naprawienie szkody w pełnym zakresie – zapłatę kwoty pieniężnej stanowiącej ekwiwalent wszelkich kosztów wynikających z wypadku.

- faktyczne koszty leczenia – koszty opieki medycznej oraz leków.
- koszty rehabilitacji.
- utracone na skutek wypadku korzyści.
- koszty dochodzenia roszczenia – koszty prawników, koszty sporu sądowego, koszty pełnomocników.
- koszty rzeczy utraconych bądź zniszczonych na skutek wypadku.

Odszkodowanie może obejmować:

Odszkodowanie właściwe, zadośćuczynienie, rentę pieniężną.

Likwidacja szkody z polisy OC

Likwidacja szkody z polisy OC oznacza całość działań podejmowanych przez zakład ubezpieczeń dla:

- ustalenia faktu oraz zakresu odpowiedzialności;
- ustalenia wielkości szkody;
- ustalenia wysokości odszkodowania;

Postępowanie likwidacyjne prowadzone jest przez:

- likwidatorów zakładu ubezpieczeń;
- zewnętrzne firmy likwidacyjne działające w imieniu zakładu ubezpieczeń.

Postępowanie likwidacyjne kończy się wypłatą odszkodowania bądź odmową wypłaty odszkodowania.

Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń

Jeżeli stacja narciarska ponosi odpowiedzialność za szkodę powstałą na skutek wypadku,

oraz

Jeżeli zakres ubezpieczenia pokrywa odpowiedzialność stacji narciarskiej

Zakład ubezpieczeń zawsze zobowiązany będzie do wypłaty odszkodowania w wysokości poniesionej szkody oraz w granicach sumy gwarancyjnej i zakresu posiadanej polisy.

Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń

Zakład ubezpieczeń nie wypłaci odszkodowania jeżeli:

- brak będzie odpowiedzialności gestora;
- brak będzie odpowiedzialności polisowej;
- nie będzie można ustalić wysokości szkody;
- szkoda nie przekraczać będzie wysokości franszyzy integracyjnej.

Jeżeli zakład ubezpieczeń odmówi wypłaty odszkodowania, a poszkodowany uzyska na drodze sądowej odszkodowanie od stacji narciarskiej, wówczas takie odszkodowanie będzie pokryte przez zakład ubezpieczeń, o ile:

- stacja narciarska nie zaspokoi samodzielnie roszczenia;
- zakład ubezpieczeń będzie uczestnikiem postępowania sądowego.

Znaczenie i funkcja brokera ubezpieczeniowego

Broker ubezpieczeniowy może być pełnomocnikiem stacji narciarskiej w postępowaniu likwidacyjnym w przypadku:

- postępowań likwidacyjnych dotyczących polis ubezpieczeniowych aranżowanych za pośrednictwem danego brokera.
- udzielenia pełnomocnictwa brokerowi ubezpieczeniowemu do występowania w charakterze pełnomocnika w postępowaniach dotyczących polis nie aranżowanych za jego pośrednictwem.

BROKER ZAWSZE WYSTĘPUJE W IMIENIU I NA RZECZ SWOJEGO MOCODAWCY!

BROKER NIGDY NIE REPREZENTUJE ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ!

Korzyści z udziału brokera ubezpieczeniowego

- 1. Udział profesjonalnego pełnomocnika w postępowaniu.**
- 2. Obniżenie kosztów własnych likwidacji szkody.**
- 3. Pełna kontrola profesjonalisty nad przebiegiem postępowania likwidacyjnego.**
- 4. Uniknięcie niebezpieczeństwa niewłaściwego działania ze strony zakładu ubezpieczeń.**

Dziękujemy za uwagę.

Piotr KAŻMIRSKI – Dyrektor Biura Prawnego, broker ubezpieczeniowy
Alfa Strategy Sp. z o.o.

Michał MODRZEWSKI – Prezes Zarządu, broker ubezpieczeniowy RBK &
Partners Sp. z o.o.